

HANDBOEK FOTOGRAFIE

voor de beginnende tot
gevorderde fotograaf

Pieter Dhaeze

VANDUUREN
MEDIA

INHOUDSOPGAVE

Snel aan de slag	1
Vorbereiding	1
Camera-instellingen	4
Compositie	7
Extra	10
Samenvatting	12

DEEL I: FUNDAMENT

Hoofdstuk 1: Ken uw gereedschap	16
De camera	17
Werken met een systeemcamera	21
Uitrusting en accessoires	22
Toelichting op de uitrusting	23
Stabiël statief met goede statiefkop	23
Opsteekflitser	25
Lenzen	25
Tussenringen en extenders	26
Zonnekap en circulair polarisatiefilter	27
Reflectiescherm en grijskaart	27
Afstandsbediening	29
Sensorcleaning	29
Elektronische zoeker	30
Filtersysteem	30
Laptop en tablet	31
Studiobelichting, achtergronden en lichtmeter	31
Onderwaterbehuizing	31
Samenvatting	33
Doe het zelf	34
Doel	34
Uitvoering	34
Conclusie	34

Hoofdstuk 2:	Belichting	36
	Principe licht en kleur	37
	Principe van belichting	40
	Hoeveelheid afhankelijk van gevoeligheid	41
	ISO, sluitertijd, diafragma en stop	42
	ISO-waarde	43
	Sluitertijd	43
	Diafragma	44
	Stapje wordt stopje	46
	Belichtingsprogramma's	48
	Basisgebruik	49
	Creatief gebruik	50
	Lichtmeting	59
	Dynamisch bereik	59
	Lichtmeetmethode	61
	Belichtingscompensatie	63
	Histogram	64
	Trapje	67
	Hoe licht is licht?	68
	Uitvoering	68
	Het denktraject van mens en camera	71
	'Verlichtend' denken	71
	Gecontroleerde automatiek	71
	Samenvatting	73
	Doe het zelf	74
	Doel	74
	Uitvoering	74
	Conclusie	74
Hoofdstuk 3:	Kleur en witbalans	76
	Technisch	77
	Beoordeling en beleving van kleur	79
	Aanpassen van kleur	80
	Verzadiging (saturation)	80
	Kleurtoon (hue)	82
	Contrast (contrast)	83
	Kleurzweem	84
	Kleurtemperatuur	86
	Witbalans	87
	RAW en witbalans	90

	Samenvatting	91
	Doe het zelf	94
	Doel	94
	Uitvoering	94
	Conclusie	94
Hoofdstuk 4:	Scherpte	96
	Oorzaken onscherpte	97
	Problemen met de Autofocus (AF)	97
	Live View	102
	Gezichts- en oogdetectie	103
	Beweging van de camera	104
	Beweging van het onderwerp	109
	Lenskwaliteit	115
	Scherptediepte	116
	Scherptegebied	116
	Samenvatting	121
	Doe het zelf	122
	Opdracht	122
	Doel	122
	Uitvoering	122
	Conclusie	123
Hoofdstuk 5:	Flitsen	124
	Inleiding	125
	Waarom flitsen?	125
	Hoeveelheid licht	125
	Kwaliteit van het licht	126
	Contrast en detail	126
	Invullen	127
	Verdeling en richting	127
	Terminologie	128
	Richtgetal	128
	Flitsbelichtingscompensatie	128
	Zoom	129
	Eerste, tweede gordijn	129
	Synchronisatie (Hi-speed en Slow sync)	130
	E-TTL	131

Gereedschap	134
Opzetflitser	134
Accessoires	135
Programmamekeuze: auto, P, A en M	139
'Groene' stand	139
P-stand	139
A-stand	141
M-stand	142
Voor- en achtergrond	144
Vlakverdeling	144
Belichting- en flitsbelichtingscompensatie	145
Zelf doen	146
Draadloos	147
Master/Slave	147
Studioflitsers	148
Gereedschap	148
Instellingen	150
Samenvatting	151
Hoofdstuk 6: Lenzen	152
De getallen en afkortingen op een lens	153
Brandpuntaanduiding	153
Lichtsterkte	155
Afkortingen	155
Lensafwijkingen	156
Onscherpte	156
Hoekonscherpte	157
Ton- en kussenvervorming	157
Vignettering	157
Chromatische aberratie	157
Lensspiegeling	158
Verskil tussen...	158
Digitale en 'analoge' lens	158
Vast brandpunt en zoomlens	159
Consumenten en professionele lens	160
Welke lens voor welke klus?	160
Hoe ver is ver?	161
Verband afstand en brandpunt	161
De praktijk	162
Stof op de sensor	163

	Info en aankoop	165
	Samenvatting	166
Hoofdstuk 7:	Compositietips	168
	Regels zijn geen wetten	169
	Regel van 1/3, onderwerp uit het midden	169
	Kunst van het weglaten	170
	Beslissende moment	173
	Kikker- en vogelperspectief	174
	(Voorgrond)kader	174
	Structuren, patronen, symmetrie en lijnen	175
	Kijkrichting	176
	Lichtval, tegenlicht en silhouetten	176
	Reflecties	177
	Lange sluitertijd	177
	Bewuste beweging van camera of lens	178
	Verrassende fotolocaties	179
	Gebruik van kleuren	180
	Samenvatting	181
	Visie Johan van de Watering	183
 DEEL II: PRAKTIJK		
Hoofdstuk 8:	Binnenfoto's	192
	Huiskamer	193
	Museum	196
	Sporthal	197
	Theater en concert	198
	Kerken en kathedralen	201
	Productfotografie	203
	Televisie en beeldscherm	205
 Hoofdstuk 9:	 Buitenfoto's	 208
	Natuur en landschap	209
	Strand en sneeuw	214
	Zonsondergang en -opkomst	216
	Dierentuin en attractiepark	217
	Steden en architectuur	220
	Bliksem en vuurwerk	221
	Panoramafoto	223

Hoofdstuk 10: Diversen	228
Portretten	229
Soort portret	229
Positie, houding en expressie	230
De ruimte	232
Licht	233
Gereedschap	234
Camera-instellingen	237
Macro's	237
Actie, sport en spel	242
Bevriezen	242
Lange sluitertijd	243
Meetrekken	243
Motordrive	244
Onderwaterfotografie	245
Luchtfotografie	247
Hoofdstuk 11: Video	250
Inleiding	251
Praktijk	252
Concept en script	252
Gereedschap	254
Instellingen	256
Technieken	257
Geluid	259
Montage en muziek	260
Samenvatting	260
Visie Bas Meelker	263

DEEL III: BEELDBEWERKING

Hoofdstuk 12: JPEG-beeldbewerking	272
Vorbereidingen	273
Workflow	273
Werkruimte inrichten	274
Correcties	276
Belichting aanpassen	276
Kleur aanpassen	279
Lenscorrecties	281
Roteren en kader aanpassen	284
Retoucheren	286
Ruis verminderen	287
Gereed maken voor publicatie	288
Samenvatting	290
Hoofdstuk 13: Werken met RAW	292
Geschiedenis en aard	293
RAW en JPEG	294
Voordelen van RAW	294
Nadelen van RAW	296
RAW-converters	298
RAW-conversie in de praktijk	300
Adobe Lightroom	301
RAW: voor wie en wat?	312
Samenvatting	313
Hoofdstuk 14: Zwart-wit maken	316
JPEG versus RAW	317
Lightroom	318
Nik Silver Efex Pro 2	319
Samenvatting	324

Hoofdstuk 15: Beeldmontage	326
Panorama	327
Definitie	327
Vorbereiding	328
Software	331
Publicatie	334
Samenvatting	335
High Dynamic Range (HDR)	338
HDR in Lightroom	338
Samenvatting	342
Focus stacking	344
Principe scherptediepte	344
Vorbereiding	344
Voordelen	346
Samenvoeging	347
Samenvatting	350

DEEL IV: INSPIRATIE

Hoofdstuk 16: Portfolio: Prof. mr. Pieter van Vollenhoven	354
Hoofdstuk 17: Case: Klaprozen	366
Hoofdstuk 18: Portfolio: Johan van de Watering	374
Hoofdstuk 19: Reportage: Vakantie	386
Index	396